



Sagsnr. 4-1613-176/2

Udmøntning af satspuljen ”Udbygning af de regionale selvmordsforebyggende centre”

Hermed inviteres regionerne til at søge om midler til udbygning af de regionale centre for selvmordsforebyggelse.

Puljen til udbygning af de regionale centre for selvmordsforebyggelse indgår i satspuljeaftalen for 2017-2020, hvor det fremgår, at der afsættes 7,8 mio. kr. til de regionale centre til selvmordsforebyggelse.

Puljemidlerne fordeles på baggrund af ansøgninger fra regionerne. Udbygningen af centrene skal igangsættes senest august 2017 og afsluttes inden udgangen af 2020.

Frist for ansøgning om midler er den **21. april 2017**.

Formål

Det overordnede mål med puljen er at styrke indsatsen i de regionale centre for selvmordsforebyggelse for at forebygge selvmord og selvmordsforsøg, herunder blandt børn og unge mennesker.

Formålet med puljen er at udbygge centrene, så de kan udbrede indsatsen over for selvmordstruede og dermed understøtte centrenes målsætning om et hurtigt opfølgende behandlingstilbud til mennesker, der er selvmordstruede.

Udbygningen af de regionale centre for selvmordsforebyggelse sker med henblik på at sikre et systematisk og højt kvalificeret tilbud til mennesker, som er selvmordstruede eller har forsøgt selvmord, men som derudover ikke er præget af alvorligere psykiske lidelser eller svært misbrug.

Baggrund

Selvordshyppigheden er faldet markant fra 1980 frem til årtusindeskiftet, hvorefter faldet har været ganske beskedent. Siden 2005 har selvmordshyppigheden ligget relativt stabilt. I 2015 blev der registreret 584 selvmord i Danmark, svarende til en kombineret selvmordsrate for mænd og kvinder på 10 per 100.000¹. Mænd har generelt en højere selvmordsforekomst end kvinder. Eksempelvis var der i 2015 404 mænd og 180 kvinder, der døde ved selvmord i Danmark. Der findes ikke nationale data for selvmordsforsøg², men på baggrund af bl.a. henvendelser til skadestuer på grund af handlinger, der tolkes som selvmordsforsøg, anslås det, at der årligt er cirka 6.300 personer, der forsøger at begå selvmord. Hvor hyppigheden for selvmord er størst blandt mænd, er det yngre kvinder (10-34-årige), der hyppigst forsøger at begå selvmord³.

De regionale centre for selvmordsforebyggelse tilbyder behandling til personer, som enten har svære overvejelser om selvmord eller har forsøgt selvmord, herunder personer, der har henvendt sig til somatisk/psykiatrisk skadestue eller praktiserende læge efter forsøg på selvmord. Centrenes tilbud er korttidsbehandling til selvmordstruede, herunder til personer, der har forsøgt selvmord, men i øvrigt er raske eller ikke lider af alvorlig psykisk sygdom. Der er i dag etableret centre i alle regioner med afdelinger flere steder i regionen. I 2014 havde de regionale centre i alt 2.484 personer i behandling fordelt på 14.542 personlige kontakter⁴.

Centrene yder desuden rådgivning, undervisning og supervision til sundhedspersonale og andre, der i deres arbejde kommer i kontakt med selvmordstruede og deres pårørende.

Der er afsat 12,0 mio. kr. årligt i permanente midler til centrene i regi af satspuljeaftalen for 2010-2013. Midlerne er overført til regionernes bloktilskud fra 2014. Med satspuljeaftalen for perioden 2017-2020 afsættes der yderligere 7,8 mio. kr. i perioden 2017-2020 til en udbygning af de regionale centre for selvmordsforebyggelse.

Målgruppe for de regionale centre

Centrenes målgruppe er personer, der som følge af bl.a. svære konflikter, belastninger eller tab har overvejelser eller planer om selvmord/selvskade eller som har forsøgt selvmord. Målgruppen omfatter både børn, unge og voksne.

Personer, der er selvmordstruede, har ofte gennem en længere periode været belastede på flere områder. Ofte er belastningen yderligere forværret af en akut udløsende anledning.

¹ Kilde: Dødsårsagsregisteret 2015. Alle rater er pr. 100.000 indbyggere, standardiseret efter befolkningens aldersfordeling i år 2000.

² Defineres af WHO som "en handling uden dødelig udgang, hvor en person med vilje indtager en overdosis medicin eller lignende – eller udviser anden ikke-vanemæssig adfærd, der vil være skadevoldende, hvis andre ikke griber ind, og hvor hensigten har været at fremme vedkommendes ønskede forandringer via handlingens forventede konsekvenser."

³ Estimat fra Center for Selvmordforskning på baggrund af data fra 1995-2010 fra Landspatientregisteret. Der antages at være et stort mørketal grundet underregistrering.

⁴ Aktivitetstal for 2014 for de regionale centre for selvmordsforebyggelse.

Derudover kan målgruppen blandt andet være karakteriseret ved tidligere selvmordsforsøg, psykisk lidelse og udskrivelse fra psykiatrisk afdeling inden for de seneste uger, forbrug af alkohol eller stoffer, belastende livsomstændigheder fx tab af nærtstående eller alvorlig somatisk sygdom.

Hvis der udvælges en særlig målgruppe for udbygningen af centeret, skal målgruppen beskrives yderligere i ansøgningen. Desuden skal valget af målgruppen begrundes, og der skal redegøres for, hvordan målgruppen forventes at have gavn af de centerets tilbud.

Krav til projekterne

Projektansøgningerne skal indeholde beskrivelse af følgende elementer:

Indholdet i udbygningen af de regionale centre

Udbygningen af de regionale centre skal tage udgangspunkt i eksisterende viden om selvmordsforebyggelse. Udbygningen kan både omfatte afprøvning af nye metoder eller videreudvikling og implementering af eksisterende metoder. Evidensen for effekten af de valgte behandlingsmetoder skal fremgå af ansøgningen. Hvis projektet omfatter afprøvning af nye metoder, skal det sandsynliggøres i ansøgningen, hvorfor og hvordan man forventer en effekt på målgruppen.

Udbygningen af centrene kan blandt andet omfatte:

- Udvidelse af kapaciteten på centret fx gennem ansættelse af flere behandlere
- Kompetenceudvikling af personalet på centrene i nye terapiformer eller behandlingsmetoder fx DAT eller CAMS
- Udvikling af behandlingstilbud målrettet specifikke målgrupper fx børn og unge, familier, personer med anden etnisk baggrund end dansk eller pårørende og efterladte
- Udvidelse af det eksisterende behandlingstilbud, fx i forhold til familie- og gruppeforløb, krise- og konflikthåndtering, psykoedukative forløb
- Udvikling af eksisterende former for udgående funktioner og/eller satellitfunktioner
- Udvikling af samarbejde med andre behandlingstilbud, herunder frivillige tilbud, og styrket tværsektorielt samarbejde med kommunerne og almen praksis i forhold til principper i 'den ubrudte behandlingsskæde' og shared-care modeller
- Undervisning og kompetenceudvikling af faggrupper fx frontpersonale i kommune og region, der i deres arbejde er i berøring med selvmordstruede.

Projekternes organisering og forankring

I ansøgningen skal det fremgå, hvordan man bygger videre på regionens eksisterende tilbud og erfaringer.

Projektbeskrivelsen skal indeholde oplysning om organiseringen af udbygningen, bemanning, ansvarsfordeling og samarbejde mellem de deltagende parter. Det skal ligeledes beskrives, hvordan udbygningen tænkes forankret og fastholdt efter satspuljeperioden.

Hvem kan søge om midler fra puljen?

Puljen søges af regioner.

Hvad kan der ansøges om støtte til?

Der kan ansøges om midler til:

- Ansættelse og løn til projektleder og projektansatte
- Udvikling og formidling af relevante materialer
- Efteruddannelse og kompetenceudvikling
- Udgifter i forbindelse med centrets afholdelse af aktiviteter og forløb for målgrupperne
- Kørselsudgifter i henhold til statens regler
- Revision af regnskab

Der kan ikke ansøges om midler til følgende:

- Aktiviteter og lønmidler, der har karakter af almindelig drift, fx husleje og telefon

Betingelser for at modtage støtte

Følgende forhold skal indgå i ansøgningen jf. kravene anført ovenfor:

- Baggrund for udbygningen og dens relevans, herunder fundering i evidens og viden på området
- Udbygningens formål, delmål samt de forventede resultater
- Målgruppe og konkrete sundhedsfaglige problemstillinger, herunder snitflade til eksisterende tilbud i regioner, kommuner og almen praksis.
- Beskrivelse af den konkrete model for tilbud og aktiviteter, herunder organiseringen af dem og ansvar- og opgavefordeling
- Tidsplan samt budget for de enkelte delelementer i udbygningen, herunder hvem puljestøtten skal overføres til

Bevillingsmodtager forpligter sig til at afrapportere til Sundhedsstyrelsen ved årlige statusrapporter og evt. deltage i møder med Sundhedsstyrelsen, herunder evt. præsentation af resultater.

I ansøgningen skal der angives en kontaktperson, som Sundhedsstyrelsen kan kontakte ved evt. spørgsmål i forbindelse med vurdering af ansøgningen. Denne kontaktperson skal kunne kontaktes i perioden 21. april – 5. maj 2017.

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Såfremt Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb, der oversiger pul-

jens størrelse, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering mellem ansøgerne. Desuden kan det være nødvendigt at justere i nogle af projekterne.

I vurderingen af ansøgningerne vil der blive lagt vægt på følgende forhold i ikke prioriteret rækkefølge:

- Geografisk spredning
- Videreudvikling af afprøvede metoder og udvikling af nye behandlingsmetoder
- Sammenhæng med eksisterende tilbud i sundhedsvæsenet og samarbejde på tværs af sektorer
- Dækning af både land og by
- Patient/borgergrundlag og involvering

Økonomi

Det samlede beløb, som udmøntes i ansøgningspuljen for perioden 2017-2020, er 7,8 mio.kr.

Sundhedsstyrelsen forventer at bevilge midler til fem ansøgninger.

Ansøgere skal være opmærksomme på, at Sundhedsstyrelsen kun giver bindende tilsagn for ét år af gangen. Tilsagnet forudsættes af målopfyldelse, proces og effekt beskrevet i den årlige statusrapport, jf. afsnittet om *Evaluering og afrapportering* ovenfor. Der vil kunne godkendes anvendelse af midler fra tidligere år senere igennem projektperioden.

Mio. kr.	2017	2018	2019	2020
Pulje til udbygning af de regionale centre til selvmordsforebyggelse	1,9	2,0	1,9	2,0

Tidsfrister

Aktivitet	Tid
Offentliggørelse af satspuljeopslag	Ultimo februar 2017
Ansøgningsfrist	21. april 2017
Forventet afgørelse og underretning af ansøgere	Ultimo maj 2017
Projektstart	August 2017
Afslutning af satspuljeperiode	Ultimo 2020

Ansøgningsprocedurer

Ansøgningen skal være Sundhedsstyrelsen i hænde senest **21. april 2017**.

Ansøgningens ”projektbeskrivelsesskema” (skema 2) må max. have et omfang på 5 sider. Sundhedsstyrelsens ansøgningsskema (skema 1 – 4) SKAL anvendes og udfyldes. Kun ansøgninger, der er skrevet i ansøgningsskemaet, og ikke overskrider det angivne omfang, vil komme i betragtning.

Ansøgningen sendes underskrevet, elektronisk til plan@sst.dk. I emnefeltet skrives ”Udbygning af de regionale selvmordsforebyggende centre – journalnr. 4-1613-176/2 /abmo”

Ansøgningen skal være underskrevet af en ledelsesrepræsentant.

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedr. spørgsmål til puljen.

Eventuelle generelle faglige spørgsmål:

Anne Bøgh Mortensen, T 93 59 64 33, M abmo@sst.dk

Spørgsmål vedr. økonomi og administration:

Kasper Dahl, T 72 26 94 54, M kda@sum.dk